

Akční plán o vojenské mobilitě

Informační podklad ke společnému sdělení Akční plán o vojenské mobilitě

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Akční plán o vojenské mobilitě Zpracoval: Kuta, M. Číslo: Podklad k dokumentu č. 7633/18 Datum: červen 2018	Typ řady: interní První vydání řady: říjen 2004 Frekvence vydání řady: nepravidelná Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova: Mobilita; vojenská; akční plán; evropská obranná unie	Jazyk: CZ Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě - Akční plán o vojenské mobilitě JOIN(2018) 5 v konečném znění, kód Rady 7633/18

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
5. 4. 2018
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 25. května 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 30. května 2018 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.
- **Odůvodnění a předmět:**
Dle plánů současného předsedy Evropské komise Jean-Claude Junckera by do roku 2025 mělo dojít k vytvoření evropské obranné unie s cílem zajištění bezpečnosti a míru, posílení solidarity a spolupráce členských států EU. Zlepšování vojenské mobility, rychlá a efektivní přeprava vojenských jednotek a vojenského materiálu, je v současnosti chápána jako jeden z nástrojů prohlubování evropské obranné unie.

Zlepšování vojenské mobility celkově přispívá k posilování bezpečnosti v Evropě tím, že členské státy budou moci jednat rychleji při zajišťování svých potřeb a plnění svých závazků v obraně, v misích společné bezpečnostní a obranné politiky a naplňování svých národních a mezinárodních závazků.

Spolupráce při zlepšování vojenské mobility probíhá v současnosti na několika úrovních. První úroveň je jednání v institucích EU. Předložený akční plán vychází z již dříve představeného sdělení Evropské komise a Evropské služby pro vnější činnost ke zlepšení vojenské mobility v EU.¹ Téma se pravidelně objevuje na agendě Rady pro zahraniční věci (FAC; ve formátu ministrů obrany) i Evropské rady. Druhou úrovní je stálá strukturovaná spolupráce (PESCO), v rámci níž je prováděn projekt s cílem zlepšit vojenskou mobilitu. Téma rovněž EU konzultuje s odpovídajícími institucemi na úrovni Severoatlantické aliance (NATO). Aliance považuje přesun vojenských jednotek napříč členskými státy v Evropě za klíčový příspěvek k posilování své obranné funkce na evropském kontinentě. Pravidelné schůzky na štábní úrovni jsou věnovány všem oblastem vojenské mobility (pozemní, námořní, letecké).

¹ Výbor pro evropské záležitosti se daným sdělením zabýval na svém zasedání dne 15. 2. 2018 a přijal usnesení č. 32. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=144138>.

EU při svém přístupu k tématu klade důraz na svrchovanost členských států nad státním územím a vnitrostátními rozhodovacími postupy, které upravují vojenské přesuny. Posílená spolupráce mezi unijními a vnitrostátními institucemi má respektovat pravomoci jednotlivých subjektů.

Identifikací oblastí, které by měly být zahrnuty v rámci zlepšování vojenské mobility, byla pověřena pracovní skupina pro přeshraniční přepravu vzniklá při Evropské obranné agentuře. Ta doporučila pracovat dále na čtyřech aspektech: právní aspekty, cla, vojenské požadavky (vojenské normy související s infrastrukturou) a povolení k přeshraničnímu pohybu (včetně diplomatických oprávnění).

- **Obsah a dopad:**

První oblastí zlepšování vojenské mobility je **stanovení vojenských požadavků**. Tyto požadavky vypracují instituce EU (Evropská služba pro vnější činnost, Vojenský štáb EU, Evropská komise, příslušné agentury) v součinnosti s členskými státy a po konzultaci s odpovídajícími institucemi NATO. Požadavky by měly být představeny a Radou odsouhlaseny v první polovině roku 2018.

Dopravní infrastruktura představuje druhou identifikovanou oblast. Transevropské dopravní sítě TEN-T by měly plnit vedle civilního účelu také účel vojenský. Pilotní projekty mapování silniční a železniční sítě na vybraném území ukázaly nedostatečnou nosnost a světlou výšku mostů pro vedení přepravy vojenských nadrozměrných vozidel. Evropská komise, ve spolupráci s Evropskou službou pro vnější činnost, Vojenským štábem a členskými státy vypracují možnosti sladění civilních a vojenských požadavků na infrastrukturu, včetně zeměpisného přehledu. Evropská komise v roce 2019 určí ty dopravní koridory, které považuje pro vojenskou přepravu za klíčové, a stanoví seznam prioritních projektů a vyčísleny náklady na sladění vojenských a civilních požadavků na těchto sítích. Do budoucna se zvažuje též komplexní sladění požadavků na transevropské dopravní sítě. Členské státy mají povinnost zřídit jediné kontaktní místo pro informace o přístupu k dopravní infrastruktuře pro vojenské účely a zohlednit při budování vnitrostátních úseků dopravní infrastruktury též vojenské požadavky.

Regulační a procedurální záležitosti představují třetí oblast, pod níž jsou zahrnuty právní aspekty přepravy nebezpečných věcí a clo. EU podporuje komplexní soubor mezinárodních úmluv a doporučení OSN o pozemní přepravě nebezpečných věcí. Tyto úmluvy se aplikují pouze na civilní přepravu. EU proto prosazuje, aby odpovídající účelné civilní normy byly použity také pro **přepravu nebezpečného vojenského materiálu**. Instituce zajistí výměnu informací a znalostí mezi zástupci civilních a vojenských složek, které se zabývají přepravou nebezpečného vojenského materiálu. I při dočasném vývozu a zpětném dovozu vojenského materiálu je potřeba provést **celní kontrolu**. Instituce EU připraví možnosti úpravy a vyjasnění aplikace celních procedur. Obdobně je třeba **sjednotit režim daně z přidané hodnoty** v oblasti obranného úsilí v rámci EU a NATO (poskytnutí odborné přípravy, cvičebních materiálů, ubytování, stravování včetně stravovacích služeb, palivo). Sjednocením režimu daně z přidané hodnoty lze docílit snížení administrativní zátěže pro jednotlivé členské státy.

Povolení k přeshraničnímu přesunu a diplomatické oprávnění představuje právní aspekt zlepšování vojenské mobility. Správní postupy pro silniční, železniční a vnitrozemskou vodní dopravu by mohly být sjednoceny, aby byly společné postupy zajištěny v případě přesunů souvisejících s misemi a operacemi SBOP a dalších cvičení a přesunů. Instituce EU mají vypracovat odpovídající ujednání v této oblasti. V oblasti letecké dopravy se klade důraz na vypracování zásad a sdílených postupů s cílem zajistit bezpečnost letecké dopravy a přenos informací. Členské státy mají přispět vypracováním seznamu právních předpisů, které se týkají vojenských přesunů ozbrojených sil cizích států; seznamu regulačních omezení pro vojenské přesuny se souvisejícím politickým odůvodněním; plánem využití stávajícího uspořádání a možnostmi zajištění vydávání oprávnění; možností zlepšení vnitrostátních předpisů s cílem zlepšit vojenskou mobilitu a další požadavky.

Instituce EU se budou tématu dále věnovat s cílem určit další možné směry činnosti. Stejně tak musejí být při zlepšování vojenské mobility brány v potaz hybridní hrozby. Členské státy mají zvážit „dohodu o statusu ozbrojených sil EU“.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR považuje předložený akční plán za důležitou problematiku. ČR se aktivně zapojuje do řešení dané problematiky na všech zmíněných úrovních (EU, PESCO, NATO). Vláda považuje za klíčové zjednodušit proces vyřizování žádostí pro překračování státních hranic a pro průjezd ČR. Ministerstvo obrany v této souvislosti spolupracuje s ministerstvem dopravy. Vláda podporuje určení prioritní silniční a železniční infrastruktury, infrastruktury související s přesunem cizích ozbrojených sil přes území ČR a naplňování souvisejících požadavků. ČR rovněž zahájila konzultace o možnostech vojenských přeprav se sousedními státy.

Vláda ČR rovněž představila národní implementační plán rozdělený do čtyř fází, v nichž bude probíhat práce na jednotlivých opatřeních.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Na úrovni EP se daným akčním plánem zabývá výbor pro zahraniční věci (AFET), dále jsou konzultovány výbor pro rozpočet (BUDG), vnitřní trh a ochranu spotřebitele (IMCO) a dopravu a turistiku (TRAN).

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 6. 6. 2018 a usnesením č. 94 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Akční plán o vojenské mobilitě JOIN(2018) 5 v konečném znění, kód Rady 7633/18/;
2. **podporuje** existující iniciativy na zlepšení vojenské mobility v rámci EU a NATO;
3. **podporuje** zapojení České republiky do projektu Vojenské mobility v rámci stálé strukturované spolupráce (PESCO) a **vyzývá** vládu, aby o průběhu implementace tohoto projektu parlament informovala;
4. **postupuje** dokument pro informaci výboru pro obranu.